

**ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ
ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ**

**ΚΑΤ' ΕΦΕΣΗ
ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Μέρος 2 (Ποινικές Υποθέσεις)

13 Ιανουαρίου, 1995

[ΠΙΚΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στές]

ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΙΑΣΩΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Εφεσείοντες,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5843).

Ποινή — Έκθεση προς πώληση βιντεοκασετών κατά παράβαση του άρθρου 14 του περί Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμου του 1976 (Ν 59/76) — Επιβολή ποινής προστίμου £70.- σε κάθε κα-

τηγορούμενο — Παραμερίστηκε λόγω υπέρβασης της προβλεπόμενης από το νόμο ποινής.

Ο περί Εφημερίας Νόμος Κεφ. 1 — Δεν καταργείται η ποινική ευθύνη για τη διάπραξη αδικήματος από την κατάργηση του ποινικού νομοθετήματος εκτός αν στον καταργητικό νόμο εκδηλώνεται αντίθετη πρόθεση. 5

Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα Άρθρο 12.1 — Ποινή — Δεν πρέπει να επιβάλλεται για αδίκημα μεγαλύτερη ποινή από αυτήν που προβλέπεται ρητά από το νόμο κατά το χρόνο τέλεσης του αδικήματος.

Ποινή — Καθορισμός της ποινής όταν αυτή κρίνεται ως έκδηλα υπερβολική ή υπερβαίνει το ανώτατο όριο που προβλέπει ο Νόμος — Επαφίεται πρωτογενώς στην κρίση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. 10

Ο κατηγορούμενος που αντιμετώπιζε κατηγορία ότι στις 13.1.1993, εξέθεσε προς πώληση βιντεοκασέτες κατά παράβαση των προνοιών του Άρθρου 14 του νόμου 59/76, υπέβαλε σχετική αίτηση για ανακοπή της διαδικασίας, βάσει των προνοιών του Άρθρου 79 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, ισχυριζόμενος ότι ο περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1993 κατάργησε την ποινική του ευθύνη με αποτέλεσμα κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης να μη υφίσταται το αδίκημα που αποτελούσε αντικείμενο του κατηγορητηρίου. 15 20

Το αίτημα απορρίφθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο το οποίο έκρινε επίσης ότι και οι κυρώσεις για το αδίκημα αυξήθηκαν με την εισαγωγή του Άρθρου 9 του νέου νόμου που προβλέπει αυστηρότερες ποινές για προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. 25

Η καταδίκη και η ποινή εφεσιβλήθηκαν.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε ότι:

1. Κατά τον χρόνο εκδίκασης του αδικήματος, το Άρθρο 14 του Ν 59/76 είχε καταργηθεί. Όχι όμως και η ποινική ευθύνη του κατηγορουμένου που προέκυψε όταν διαπράχθηκε το αδίκημα. Αυτό προβλέπεται στο Άρθρο 10(2)(ε) του περί Εφημερίας Νόμου Κεφ. 1 εκτός στην περίπτωση που εκδηλώνεται αντίθετη πρόθεση στον καταργητικό νόμο. Τέτοια πρόθεση δεν εκδηλώθηκε στο Ν. 18(1)/93. Η έφεση κατά της καταδίκης απορρίπτεται για τον πιο πάνω λόγο και όχι για τους λόγους της εκαιλούμενης απόφασης. 30 35

2. Η ποινή υπερβαίνει το ανώτατο όριο της προβλεπόμενης από το νόμο ποινής, γι' αυτό και παραμερίζεται. Δεν επιβάλλεται οποιαδήποτε άλλη ποινή ενόψει της δαπάνης που υπέστησαν οι εφεσεύοντες για την έφεση.

5

Η έφεση κατά της καταδίκης απορρίπτεται. Η έφεση κατά της ποινής επιτρέπεται.

Αναφερόμενη απόφαση:

Γεωργίου ν. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 525.

10 Έφεση εναντίον Καταδίκης και Ποινής

- Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τους Τυμόθεο Ιάκωνος Χριστοδούλου και Καλλιψώ Χριστοδούλου οι οποίοι βρέθηκαν ένοχοι στις 31 Αυγούστου, 1993 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 2128/93) στην κατηγορία της έκθεσης προς πώληση βιντεοκασετών κατά παράβαση του άρθρου 14 του περί Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμου του 1976 (Ν. 59/76) και καταδικάστηκαν από Σταυρινίδη, Α.Ε.Δ. σε £70,- πρόστιμο ο κάθε κατηγορούμενος.

- 15 *Ξ. Συλλούρης, για τους εφεσεύοντες.*

- 20 *Α. Δημητριάδου (Δ/νις), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.*

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πιχής.

- 25 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Το Άρθρο 14 του περί Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμου του 1976 (Ν 59/76) - ο νόμος, καθιστά ποινικό αδίκημα την πώληση, εκμίσθωση ή την έκθεση προς πώληση (εξέθετε εμπορικώς) οποιαδήποτε έργου για το οποίο υφίσταται δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Ο εφεσίων, όπως είναι παραδεκτό, στις 13.1.1993 εξέθεσε προς πώληση βιντεοκασέτες κατά παράβαση των προνοιών του Άρθρου 14 του νόμου. Στις 6.5.93 κατηγορήθηκε (καταχωρήθηκε κατηγορητήριο) ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου για τη διάπραξη του αδικήματος. Αρχικά αρνήθηκε την κατηγορία. Την ημέρα της ακρόασης ο εφεσίων άλλαξε, με την άδεια του Δικαστη-

ρίου, την απάντησή του και παραδέχθηκε ενοχή. Ακολούθησε η εξήγηση των γεγονότων που περιβάλλουν τη διάπραξη του αδικήματος. Πριν την επιβολή ποινής ο εφεσεϊών αξίωσε την ανακοπή της διαδικασίας, υποβάλλοντας σχετική αίτηση (motion in arrest of judgment), βάσει των προνοιών του Άρθρου 79 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου - ΚΕΦ. 155. Το αίτημα στηρίχθηκε στην εισήγηση ότι το κατηγορητήριο δεν αποκαλύπτει αξιόποινη πράξη.

5

Ο δικηγόρος του εφεσεϊόντα υπέβαλε ότι το Άρθρο 8 του περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1993 [N 18(1)/93], σε συνδυασμό με το Άρθρο 10 του ίδιου νόμου, κατάργησε την ποινική ευθύνη του κατηγορουμένου και επομένως κατά το χρόνο που θα εκδιδόταν η απόφαση δεν υφίστατο το αδίκημα που αποτελούσε το αντικείμενο του κατηγορητηρίου. Το Άρθρο 8 του N 18(1)/93, που τέθηκε σε ισχύ την ημέρα που εκδόθηκε ο νόμος (7.5.93), κατάργησε το Άρθρο 14 του N 59/76.

10

15

Το Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα. Έκρινε ότι όχι μόνο δεν καταργήθηκε το Άρθρο 14 του N 59/76 αλλά ότι και οι κυρώσεις για το αδίκημα αυξήθηκαν με την εισαγωγή του Άρθρου 9 του νόμου που προβλέπει αυστηρότερες ποινές για την προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Σ' αυτό το συμπέρασμα κατέληξε αφού αποφάσισε ότι οι διατάξεις του N 18(1)/93 και, ειδικά του Άρθρου 10 του νόμου, δεν αποδίδουν τις προθέσεις του νομοθέτη. Το Άρθρο 10 ρητά προβλέπει ότι ο N 18(1)/93 τίθεται σε ισχύ από 1.1.93, με την εξαίρεση του Άρθρου 8 που τέθηκε σ' εφαρμογή από την ημέρα έκδοσης του νόμου.

20

25

Στην προκειμένη περίπτωση το κείμενο του Άρθρου 10 είναι σαφές. Η ενεργοποίηση του Άρθρου 8 και των υπόλοιπων διατάξεων, περιλαμβανομένου και του Άρθρου 9, σε διαφορετικές ημερομηνίες, δεν έρχεται σε αντίθεση με τις προθέσεις του νομοθέτη. Ως αποτέλεσμα, κατά το χρόνο εκδίκασης του αδικήματος, το Άρθρο 14 του N 59/76 είχε καταργηθεί. Όχι όμως και η ποινική ευθύνη του κατηγορουμένου που προέκυψε όταν διαπράχθηκε το αδίκημα. Το Άρθρο 10(2)(ε) του περί Ερμηνείας Νόμου - ΚΕΦ. 1, προβλέπει ότι δεν καταργείται η ποινική ευθύνη για τη διάπραξη αδικήματος από την κατάργηση του ποινικού νομοθετήματος, εκτός όπου εκδηλώνεται πρόθεση περί του αντιθέτου στον καταργητικό νόμο. Τέτοια πρόθεση διαγραφής ποινικής ευθύνης δεν εκδηλώθηκε στο N 18(1)/93· έτσι διασώζεται η ετυμολογία του Επαρχιακού Δικαστηρίου ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο, στις 13.1.92, ο εφεσεϊών διέπραξε το αδίκημα για το οποίο είχε κατηγορηθεί και παραδεχθεί. Επομένως η έφεση κατά της καταδίκης πρέπει ν' απορριφθεί όχι για

30

35

40

τους λόγους της εκκαλούμενης απόφασης αλλά για εκείνους που έχουμε επισημάνει. Το θέμα όμως δεν τελειώνει εδώ. Η έφεση στρέφεται και κατά της ποινής £70 πρόστιμο που επιβλήθηκε σε κάθε ένα από τους κατηγορούμενους. Το αδίκημα που αποτελεί το αντικείμενο του κατηγορητηρίου, αναφέρεται σε δέκα κινηματογραφικά έργα και αντίστοιχο αριθμό μαγνητοταινιών. Το Άρθρο 14 προβλέπει ποινή £2 για κάθε αντικείμενο που προσβάλλει το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και ανώτατο όριο ποινής για την ίδια πράξη £500,-. Ο νέος νόμος (Άρθρο 9) προβλέπει ουσιαστική αύξηση του ανώτατου ορίου της ποινής (£1.500,- πρόστιμο και 2 χρόνια φυλάκιση για την πρώτη καταδίκη και £2.000,- πρόστιμο και 3 χρόνια φυλάκιση για οποιαδήποτε μεταγενέστερη καταδίκη).

Ο κ. Συλλούσης εισηγήθηκε ότι η ποινή η οποία επιβλήθηκε, είναι όχι μόνο αντινομική προς τις διατάξεις του νόμου αλλά έρχεται και σε σύγκρουση με το θεμελιώδες δικαίωμα των κατηγορουμένων, όπως κατοχυρώνεται στο Άρθρο 12.1 του Συντάγματος να μη υποστούν ποινή βαρύτερα εκείνης η οποία ρητά προβλέπεται από το νόμο κατά το χρόνο τέλεσης του αδικήματος.

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας η οποία εκπροσώπησε το Γενικό Εισαγγελέα, συμφώνησε με την εισήγηση ότι η επιβληθείσα ποινή υπερέβαινε το ανώτατο όριο της προβλεπόμενης από το νόμο ποινής και επομένως πρέπει να παραμερισθεί· κατάληξη η οποία επιβάλλει ενδεχομένως, όπως εισηγήθηκε, την παραπομπή της υπόθεσης στο επαρχιακό δικαστήριο για τον καθορισμό της ποινής. Στη **Γεωργίου ν. Αστυνομίας** (1991) 2 ΑΑΔ 525, κρίθηκε ότι όπου η ποινή θεωρείται ως έκδηλα υπερβολική, ο καθορισμός της επαφίεται πρωτογενώς στην κρίση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που επιβάλλεται ο παραμερισμός της λόγω υπέρβασης του ανώτατου ορίου που προβλέπει ο νόμος.

30 Η έφεση κατά της καταδίκης απορρίπτεται.

Η έφεση κατά της ποινής επιτρέπεται.

Η ποινή παραμερίζεται.

Λαμβάνοντας υπόψη τη δαπάνη που έχουν υποστεί οι εφεσεϊόντες για την έφεση, δε θα επιβάλουμε οποιαδήποτε ποινή.

35 *Η έφεση κατά της καταδίκης απορρίπτεται. Η έφεση κατά της ποινής επιτρέπεται.*